

Лабораторията по вирусология в Института по земеделие в Кюстендил – ценен ресурс за региона

Автор(и): Растителна защита

Дата: 05.12.2022 Брой: 12/2022

Откриха лаборатория за молекулярна диагностика на вирусни болести при семкови и костилкови овощни видове, която е част от Института по земеделие в Кюстендил към Селскостопанска академия. Новото оборудване позволява извършване на висококачествени изследвания и вземане на информирани решения за борба с вредителите, както и за селектиране на сортове и сортоподложкови комбинации, които са резистентни на вирусни и други важни заболявания. Не на последно място е и създаването на безвирусен сертифициран материал.

В началото на ноември в Кюстендил беше открита новооборудвана лаборатория за диагностика на вирусни болести при семкови и костилкови овощни видове. Новото модерно оборудване, състоящо се от PCR апарат, центрофуга с охлаждане, водна баня, гел електрофореза и фотодокументираща система, вече е в експлоатация от лятото на 2022 г., когато са били проведени първите молекулярни експерименти с доказан резултат. В деня на откриването доц. д-р Анелия Борисова направи кратка демонстрация на експериментите за идентифициране на М- и D-щамове на PPV.

До момента диагностиката на вирусите по овощните видове се базира на серологични методи, затова предимствата на метода *полимеразна верижна реакция* PCR пред ELISA метода е съществен, особено в регион, където традиционно се загалага на овощарството.

Новият метод, базиращ се на *полимеразна верижна реакция* PCR е много по-чувствителен и позволява бърза и ефективна диагностика на вирусите дори и в малка концентрация и на ранен етап на заразяване на дърветата. Освен това за много от вирусите с икономическо значение все още няма разработени антители, а това е изключително важно за производство на сертифициран посадъчен материал.

Новото оборудване позволява извършване на висококачествени изследвания и вземане на информирани решения за борба с вредителите, както и за селектиране на сортове и сортоподложкови комбинации, които са резистентни на вирусни и други важни заболявания. Не на последно място е и създаването на безвирусен сертифициран материал.

Протоколите за молекулярната диагностика на важни вируси по овощните видове са разработени от научни екипи на ССА и се прилагат чрез доставеното ново оборудване по Националната научна програма „Здравословни храни за силна биоикономика и качество на живот“ (ННП-ХРАНИ) към Министерството на образованието и науката.

На откриването на 8 ноември 2022 г. участие взеха екипът на Институт по земеделие – Кюстендил към Селскостопанска академия, проф. д-р Елена Тодоровска – главен научен секретар на ССА и оперативен координатор на Компонент 1 на ННП-ХРАНИ, г-жа Янка Михайлова, дирекция финансово управление и човешки ресурси на ССА, г-жа Мария Юнакова, началник отдел „Наука, образование и иновации“, проф. дн Иван Атанасов, директор на Агробιοинститут на ССА, доц. д-р Илияна Кришкова, директор на Институт по земеделие - Кюстендил, както и участници по Националната научна програма.

Снимки: Селскостопанска академия